

[Lennart Larson]

Jeg tror heller ikke på, at en statsstyring af gasprisen fikseret i forhold til olieprisen med en varieret afgift vil være særlig hensigtsmæssig. Vi må tænke på, at vi har en eneaktionær, som det blev sagt for nylig, der kan sidde i en frokostpause med sin bestyrelse i et lukket kredsløb af egne embedsmænd og andre og fastlægge, hvorledes den store del af vores energiforbrug skal styres.

Hvis man begynder at bruge afgiften på denne måde, så bryder man med det traditionelle hvile-i-sig-selv-princip. Det er ikke rigtigt, når det siges, at kraftvarmeudgifterne skal bruges på samme måde som gasudgifterne. Al den energiforsyning, vi har haft, hviler på et retsprincip, der siger, at den, der får en forsyning, skal betale sin forsyning selv, og sådan vil det også være fremover hos kraftvarmevirksomheder og andre virksomheder, hos kraftværkerne og elektricitetsforsyningerne. Disse virksomheder består af professionelle, dygtige folk, der har skabt Danmark det laveste omkostningsniveau for energien; de har skabt det laveste omkostningsniveau for varme, de har skabt det laveste omkostningsniveau for elektricitet, som er så vigtig for samfundets beskæftigelse, for vores konkurrenceevne. Vi kan ikke blande ideologiske holdninger og statskontrol og styring og statens afgifter ind i oliepolitikken. Vi er nødt til at sikre, at vi tager ved lære af de dygtige, professionelle folk, vi har i vort samfund, folk, der er dygtige til forsyningsvirksomhed, som har gode forretningsmæssige principper, og som har kunnet løse den opgave under en energikrise, uden statens hjælp, uden at få energiafgifter, at sikre, at vi har de lavest mulige energipriser.

Da staten skulle til at blande sig i forsyningsvirksomhed, blev der før lovens vedtagelse rettet en forespørgsel til den daværende minister om, hvorvidt man ville bygge videre på de gode traditioner, vi har i det danske samfund, for forsyningsvirksomhed i kommunal eller privat regie. Jeg vil gerne have lov til at citere, hvad der står om lovens baggrund og lovens vedtagelse i Folketingstidende 1978-79, tillæg B, sp. 1893:

»Der har altid« – jeg understreger: altid – eksisteret en kommunalretlig grundsætning, hvorefter kommunale forsyningsvirksomheder skal hvile i sig selv og altså følge en takstpolitik, der er neutral i forhold til skattekritik. Takster og afgifter for ydel-

ser fra virksomhederne skal således fastsættes med henblik på at opnå dækning af de faktiske udgifter ved de pågældende virksomheder.«

Man må altså ikke blande skat og forsyning sammen. Ombudsmanden bekræftede, at fastsættelse af takster på et andet niveau indebærer en reel forrykkelse af byrdefordelingen mellem kommunernes borgere, herunder navnlig den byrdefordeling, som den kommunale skattelovgivning er udtryk for, og at en sådan forrykkelse efter ombudsmandens mening måtte forudsætte et særligt retsgrundlag, som ikke var til stede.

Ministeren bekræftede dengang, at man selvfølgelig ikke ville bryde med den tradition, man har i dette samfund, man ville ikke bryde med de dygtige forsyningsvirksomheder, de folk, der har kunnet gøre det, man ville ikke gå hen og bære sig anderledes ad.

Ministeren sagde dengang, at det selvfølgelig skal være efter omkostningsprincippet: projektet skal have en rimelig rentabilitet, og det skal hvile i sig selv. I sp. 1898 siger ministeren i sine kommentarer, »at de fremtidige varmepriser ved kollektiv varmforsyning fastsættes ud fra ensartede principper«. Man kan jo ikke byrdefordele på denne måde.

Jeg vil advare ministeren, hvis regeringen påtænker at komme med en afgift, som bryder med disse retsprincipper, som altid har været gældende i Danmark. Det er f.eks. usolidarisk over for de borgere, som ikke gennem sociallovgivningen kan få tilskud til deres energiuudgifter. Hvis man begynder at variere energiafgifterne til statens samfundshusholdning, samtidig med at man har et projekt, der skal støttes, eventuelt af statsmidler, så vil man forfordele f.eks. mindrebedmedlede i zone 4, der ikke kan få naturgas. Der er mange borgere – det siger ministeren gang på gang – der ikke kan få disse ydelser, og de skal nu betale deres dyre olie, betale deres egne installationer, og de skal betale statsafgift til samfundshusholdningen, og de skal måske også betale en andel af denne afgift til samfundet til bedre bemidlede, der oven i købet kan få naturgas til rabatpris, hvilket de ikke selv kan få. Det er at blande principper sammen, det er at bryde med et dansk retsprincip.

Vi må ikke ødelægge den appelsin, Danmark har fået i sin turban ved at have oliereserver og naturgasreserver i Nordsøen. Det